

VIRÁG VETŐMAGOK ÉS PALÁNTÁK

Syngenta Seeds Kft.
1123 Budapest, Alkotás utca 41.
www.sg-flowers.com

Területi képviselőink:
Szerdahelyi Vilmos (Budapest, Dunántúl) Tel: 20/956-0042
Iványosi-Szabó Zoltán (Kelet-Magyarország) Tel: 20/922-5475

Vevőszolgálatunk:
Tel: (1) 488 2222, Fax: (1) 488 2201
Fekete Claudia e-mail: claudia.fekete@syngenta.com
Schmidt Barbara e-mail: barbara.schmidt@syngenta.com

NÖVÉNYVÉDELEM

syngenta

Syngenta Kft.
1123 Budapest, Alkotás u. 41.
Központi telefonszám: (1) 488 2260
www.syngenta.hu
e-mail: info.hungary@syngenta.com

Tájékoztatónk nem használati utasítás. A termékek használatához az érvényes használati utasítást kell figyelembe venni. Ezen tájékoztató összeállításakor a lehető legnagyobb gondossággal jártunk el. A feltüntetett információk irányadóak csupán, azokat a helyi adottságok és a felhasználók felkészültségének figyelembevételével kell alkalmazni. A fent említettek alapján a tájékoztatóban közölt információkért felelősséget nem vállalunk. Az információk a 2008 márciusi állapotot tükrözik.

syngenta®

Primula és árvácská növényvédelmi tanácsadó

A primula betegségei

2

Mycocentrosporás szártő és gyökérrothadás

(*Mycocentrospora acerina*)

MEGJELENÉS

A betegség gyakran támadja meg a *Primula vulgaris*, a *Primula elatior* és a *Primula malacoides* fajokat. A gomba a talajban, a vetőmagon vagy a gyomokon telel át.

TÜNETEK

Az idősebb levelek sárgulni kezdenek, a fiatalabbak kezdetben zöldek maradnak. A földlabda belsejében a gyökerek barnás-lilás színűek, rothadnak, a külső részen találhatóak eleinte egészségesek, majd teljesen megbarnulnak. A növények ellankadnak, kidőlnek.

VÉDEKEZÉS

Higiéniai intézkedésekkel, pl. gőzölt közeg, fertőtlenített természettedények használatával. Megelőző védekezés az első levélfoltosodás észlelésekor megakadályozza a további gyökérrothadást (Amistar, Score, Tilt 250 EC).

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x. Permetezésnél max. 5 bar nyomással dolgozzunk, különben a túl apró szemcsék perzselhetik a növényeket.

Németországi és csehországi javaslat: Score: 0,02%-os oldat (2 ml/10 l), növényházban és szabadföldön maximum 2x, megelőző kezelésre 7-14 naponként

Tilt 250 EC: 0,12 l/ha; 1,2 ml/100 m², növényházban és szabadföldön maximum 5x (Magyarországon nincs forgalomban)

Fitoftórás gyökérnyak rothadás

(*Phytophthora primulae*)

MEGJELENÉS

Leggyakrabban nedvesen tartott álmományokban okoz megbetegedést.

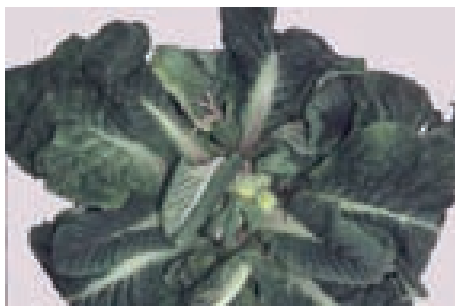
TÜNETEK

Annak ellenére, hogy az alsóbb gyökérrészek egészségesek, hervad a növény. A szártő és a gyökérnyak rothadásnak indul.

VÉDEKEZÉS

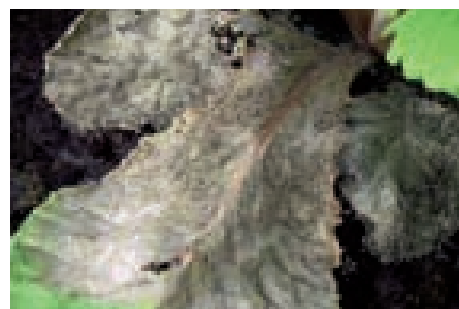
Higiéniai intézkedések betartása, a károsodott növények megsemmisítése. Megelőzőként németországi javaslat szerint használható növényházban a cserepek gombaölő szeres beöntözésére a Ridomil Gold, mellyel a szártő rothadása is megakadályozható (Pythium debaryanum).

Németországi javaslat: Ridomil Gold MZ: 0,0125 %-os oldat, 50-100 ml folyadék/cserép, maximum 1x

Botritiszes szártő, levél, és virágrothadás

(*Botrytis cinerea*)

MEGJELENÉS

A gomba a szártő puhulását, nyálkásodását okozza, míg a gyökerek sokáig egészségesek maradnak.

TÜNETEK

A leveleken és a virágokon gyors ütemben szürkésbarna penészgyep képződik.

VÉDEKEZÉS

Fontos az új cserepek és kártevőmentes közeg használata, kerülni kell a túl magas páratartalmat, a sűrű térállást és a magas nitrogén adagokat. A tiszta és fertőtlenített felületek is csökkentik a megbetegedés kockázatát. A kiesések korai megakadályozására Amistar vagy Switch kijuttatható. A szer levélfoltosodás ellen is alkalmazható.

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x

Németországi javaslat: Switch: 1 kg/ha; 10 ml/100 m², szabadföldön és növényházban maximum 2x. (Magyarországon nincs forgalomban)

Ramuláriás levélfoltosság

(*Ramularia primulae*)

MEGJELENÉS

Főként a *Primula praenitens*, a *P. sinensis*, *P. vulgaris*, *P. veris*, *P. japonica* és *P. elatior* fajoknál okoz levélfoltosodást.

TÜNETEK

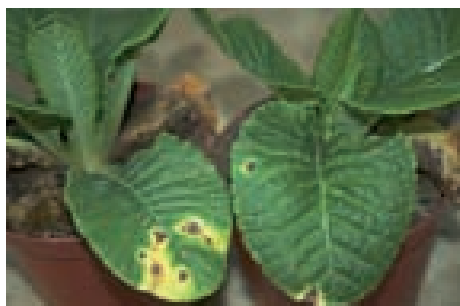
Az idősebb leveleken kezdődik, szürkésbarna, szél felé sárguló foltokkal. Magas páratartalom mellett a levelek fonákán fehéres-szürke spóratartók láthatók.

VÉDEKEZÉS

A gombaölő szeres (Amistar) kezelés segít a primulát egészségesen tartani. Fontos, hogy a szer a levél fonákát is alaposan befedje.

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x

Németországi javaslat:
Score: 0,04%-os oldat (4 ml/10 l), növényházban és szabadföldön maximum 3x

Peronoszpóra

(*Peronospora oerteliana*)

MEGJELENÉS

Magas páratartalom következménye, különösképpen *Primula vulgaris*, *P. elatior* és *P. veris* fajoknál.

TÜNETEK

A levél színén sárgás kivilágosodás, a fonákon fehér gombatartók láthatók.

VÉDEKEZÉS

A kártétel megakadályozására a páratartalmat alacsonyan kell tartani. Vegyszeres kezelésre Amistar vagy németországi javaslat szerint Ridomil Gold használható.

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x

Ápolási tanácsok

Botrytis

- Lényeges a megbetegedés korai felismerése. A gomba mindenhol megtalálható és kedvező körülmények között gyorsan terjed.
- Sokszor a botritist helytelenül diagnosztizálják. A kezdeti stádiumban a virágszirmokon keletkező pöttyöket vagy foltokat gyakran tripsz vagy vízcsepp okozta kártétellel tévesztik össze.
- A spórák csírázásához a gombának vízre van szüksége, ezért a növényeket hűvös és nyirkos időszakban a lehető legszárazabban kell tartani.

Peronospora

- Fejlődésének a nyirkos klíma és a magas, 85% fölötti páratartalom kedvező.
- Jellegzetessége, hogy a levelek fonákán a spórák fehér gyepet képeznek, míg a levél színén többnyire gyengén elszíneződő foltok láthatók.
- Alapos szellőztetéssel, jó fényviszonyok biztosításával, nem túl sűrű térállással megelőzhető a kártétel.

Phytophthora

- Fontos a laza, vízáteresztő közeg használata.
- A kitartóspórák évekig a talajban maradnak, ezért a korábban fertőzött területeket lehetőleg ne használjuk újra.
- A termesztéshez gőzölt közeget válasszunk.

Ramularia

- Kártétele meleg és nedves körülmények között a legnagyobb, ezért ügyelni kell az öntözésre és a hővezetésre, hogy a betegség kockázata csökkenjen.
- A spórák a fertőzött növényi maradványokon áttelelnek, így fontos a szezon végi maradék növények eltávolítása.
- A gomba fölcsapódó vízzel továbbterjeszhető, a növényeket ne öntözzük felülről.

Az árvácska betegségei

4

Gyökérrothadás

(*Pythium debaryanum*)

MEGJELENÉS

A kiültetés utáni gyors hervadás gyakori okozója.

TÜNETEK

A gyökerek és a gyökérnyak barnára színeződik és rothad.

VÉDEKEZÉS

Kerülni kell a túl nedves talajt és a nagy hőmérsékletingadozást. Termesztéshez gőzölt földet használjunk. Németországi javaslat szerint megelőzőként, növényházban Ridomil Gold gombaölő szeres beöntözés végezhető. Előnye, hogy a hatóanyagot a gyökér felszívja a talajból, majd a nedvkeringéssel a növény felső részeibe szállítja. Ezáltal a gyökér egésze és a szár belülről kap védeltséget.

Németországi javaslat:

Ridomil Gold MZ: 0,0125 %-os oldat, 50-100 ml folyadék/cserép, maximum 1x

Szártőrothadás

(*Phytophthora cactorum*)

MEGJELENÉS

Gyors hervadást okoz anélkül, hogy a gyökerek elszíneződjenek.

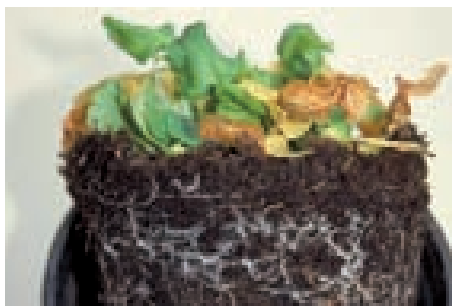
TÜNETEK

A levelek eleinte kékes színűek, majd elsárgulnak. A betegség további előrehaladtával megkezdődik a gyökerek rothadása, később a felső gyökérrészek barnára színeződnek. Növényházban megelőző kezelésként németországi javaslat szerint Ridomil Gold beöntözés lehetséges.

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x

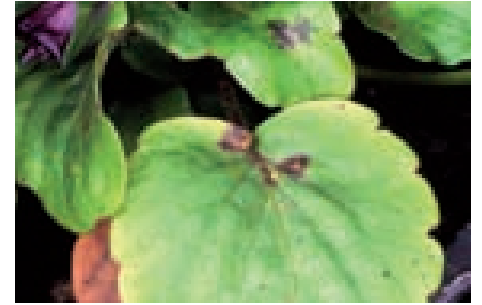
Németországi javaslat:

Ridomil Gold MZ: 0,0125 %-os oldat, 50-100 ml folyadék/cserép, maximum 1x

Levélfoltosodás és gyökérnyak pusztulás

(*Mycocentrospora acerina*)

MEGJELENÉS

A betegség első jele a levél színén mutató kékesfekete elszíneződés és a fonák vizenyősödése.

TÜNETEK

A következő stádiumban az erősen fertőzött levelek elpusztulnak. A továbbiakban a szárok csíkos foltozottsága érdemel figyelmet. A gyökérnyak megbetegedése a talajból indul, melynek következményeként a növények hirtelen elpusztulnak.

VÉDEKEZÉS

Megelőző higiéniai intézkedés a gőzölt, kártevőmentes közeg használata, a felületek alapos tisztítása és a területváltás. A levélfoltosodás elkerülésével megakadályozható a további gyökérnyak pusztulás.

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x.

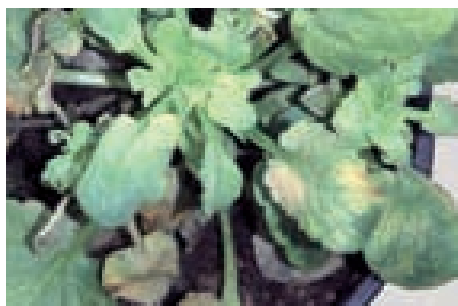
Németországi és csehországi javaslat: Score: 0,02%-os oldat (2 ml/10 l), növényházban és szabadföldön maximum 2x, megelőző kezelésre 7-14 naponként. Németországban 0,04%-os töménységet és maximum 3 kezelést javasolnak.

Tilt 250 EC: 0,12 l/ha; 1,2 ml/100 m², növényházban és szabadföldön maximum 5x (Magyarországon nincs forgalomban)

Peronoszpóra

(*Peronospora violae*)

Szürkepenész

(*Botrytis cinerea*)

MEGJELENÉS

Elsősorban legyengült növényeken, magas páratartalom esetén lép föl.

TÜNETEK

Egérshúke színű gombatelepek a leveleken.

VÉDEKEZÉS

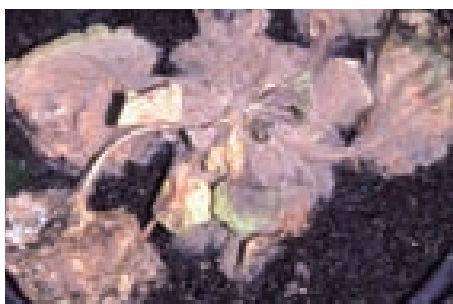
A növényházban a levegő páratartalmára kell ügyelni, és a nedves leveleket éjszaka előtt leszárítani. A Switch időbeni kijuttatása segít a növényeket az értékesítésig egészségesen tartani. Kiegészítésként a levélfoltosodás és lisztharmat ellen védő Amistar is használható.

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x

Németországi javaslat:

Switch: 1 kg/ha; 10 ml/100 m², szabadföldön és növényházban maximum 2x.

(Magyarországon nincs forgalomban)

MEGJELENÉS

Fellépésére mindenekelőtt magas páratartalom esetén, sűrű térállású, nedvesen tartott állományban számíthatunk.

TÜNETEK

Növekedési zavart mutató levelek szétszórt elszíneződésekkel. A fonákon lilás-fehér spóratartók láthatók.

VÉDEKEZÉS

A betegség elkerülhető a magas páratartalom csökkentésével. A károsodott növényeket az állományból el kell távolítani. A kontakt szerek közül a dithiocarbamát hatóanyagúak használhatók, valamint a levélfoltosodás ellen javasolt az Amistar, vagy kiegészítésként a Phytophthora és/vagy Pythium ellen németországi javaslat szerint a Ridomil Gold.

Amistar: 0,1%-os oldat (10 ml/10 l vagy 10 ml/100 m²), növényházban és szabadföldön maximum 2x

Németországi javaslat:

Ridomil Gold MZ: 0,0125 %-os oldat, 50-100 ml folyadék/cserép, maximum 1x

Ápolási tanácsok

Mycocentrospora

- Megelőzésként a kultúra egész ideje alatt kerülni kell a túllöntözést és a magas páratartalmat.
- A fertőzés fellépésére az őszi és a téli hónapokban számíthatunk. A gomba alacsony, 5-15 °C-os hőmérsékleten fertőz.
- Gombaölő szeres kezeléskor ügyelni kell arra, hogy a szer a gyökérnyaki részhez eljusson.

Pythium

- A termesztésben a Pythium és a Thielaviopsis gyakran együtt lép föl. A különbség a kettő között, hogy a Pythium a gyökér külső rétegét támadja meg, míg a belső részeit érintetlenül hagyja. A Thielaviopsis a kéregsejtek között él és okoz elhalásokat, ami után gyakran parásodás marad hátra.
- A kórokozó leginkább a nedves talajban terjed, kerülni kell a túllöntözést.
- Ne legyen túl magas a közeg sótartalma sem, ezért rendszeresen ellenőrizni kell a talaj vezetőképességét (EC).

Rhizoctonia

- Abban különbözik a botritisztől, hogy barnás, vattaszerű micéliumai vannak. A talaj felületén növekszik és halad fölfelé a szárazon a levelekig.
- A károsodott növényeket a lehető legkevesebb stressz érje, kerülni kell a magas sótartalmat és gyakran váltogatni a száraz és nedves periódusokat.

Thielaviopsis

- Mint minden gyökérkárosító ellen, fontos a fertőzésmentes gőzölt föld, a tiszta cserép.
- Kerülni kell a kedvezőtlen pH értéket, hőmérsékletet, túllöntözést és a talaj magas sókoncentrációját.
- A fertőzött növények eltávolítása az állományból megakadályozza a betegség további terjedését.

A primula és az árvácska kártevői

6

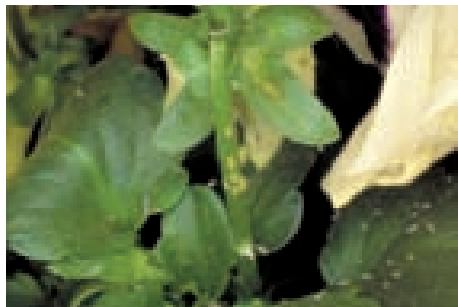

Aknázólégy

(Agromyzidae)

Levéltetvek

(Aphidiae)

Chess 50 WG: 0,03%-os oldat (3g/10 l vagy 3 g/100 m²), növényházban maximum 3x

Németországi javaslat:
Pirimor granulátum: 0,35-0,5%-os oldat (0,25 kg/ha), növényházban és szabadföldön maximum 3x

MEGJELENÉS

A leggyakrabban előforduló kártevő, de szaporodásának a magas hőmérséklet kedvez.

TÜNETEK

Szívogatása nyomán a levelek deformálódnak és elszíneződnek, később mézharmattól szennyeződnek.

VÉDEKEZÉS

Váltott, és a hasznos rovarokat kímélő szerekkel. Alkalmas szer a Chess 50 WG (hőmérsékleti optimum 21-30 °C) és a Pirimor granulátum (hőmérsékleti optimum 15-25 °C).

MEGJELENÉS

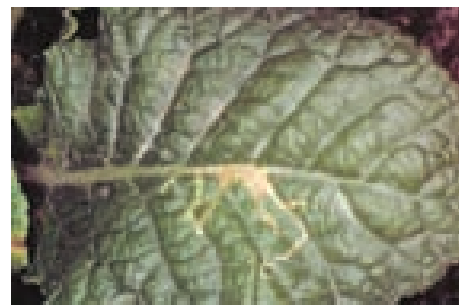
Nagy gazdanövény körrel rendelkezik, majdnem mindenhol felléphet.

TÜNETEK

Jellegzetes járatok a leveleken.

VÉDEKEZÉS

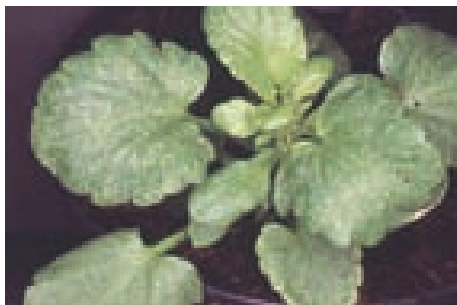
Vertimec: 0,05%-os oldat. Aknázólégy ellen a kifejlett egyedek sárga fogólapos rajzásmegfigyelése alapján, a lárvák tömeges megjelenését követően kell permetezni, és a kezelést 7 napos intervallumokban, 2-3 alkalommal ajánlott megismételni. A kezelés előtt fitotoxicitási próba végzése szükséges.

Atkák

(Tetranychidae)

MEGJELENÉS

Gyakran vízhiányos vagy száraz környezetben, szabadföldön forró, száraz nyarakon.

TÜNETEK

Kezdetben apró, világos foltok a levélen, melyek később kisárgulnak, és beszáradnak. A levél fonákán sárgászöld, narancs vagy piros színű atkák láthatók.

VÉDEKEZÉS

A növényházat tisztán kell tartani. Az asztalok alatt lévő gyomnövények az atkák legjobb búvóhelyei, így a gyomlálás feltétlenül szükséges.

Vertimec: 0,025%-os oldat. Közönséges takácsatka ellen a védekezést a tömeges lárvakeléskor kell elkezdni, és a kezelést 7 napos intervallumokban, 2-3 alkalommal ajánlott megismételni. A Vertimec nemcsak a lárvák, de a kifejlett rovarok ellen is hatásos.

Üvegházi molytetű

(Aleurodidae)

MEGJELENÉS

Növényházban meglehetősen gyakori, főként nagy melegben lép föl.

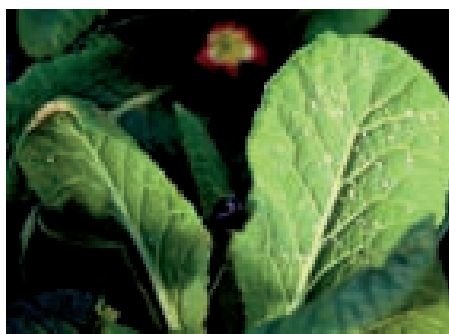
TÜNETEK

Mézharmattal és korompenésszel szennyez.

VÉDEKEZÉS

A rovarölő szerek mellett növényházban biológiai védekezés is lehetséges hasznos rovarokkal, pl. Encarsia formosa. Már a fiatalkori lárvák első megjelenésekor védekezni kell, mert a főlzsaporodott állományt nehéz kiirtani. A Chess a lárvák és a kifejlett egyedek ellen egyaránt hatékony védelmet nyújt.

Chess 50 WG: 0,05%-os oldat, növényházban maximum 3x

Tripsz

(Thrips)

MEGJELENÉS

Száraz, meleg időjárásban, forró nyári hónapokban.

TÜNETEK

Ezüstös csíkozottság és fénylő foltok a levelek színén, melyek később az egész levelet károsítják. A virágok a fejlődésben megállnak, elszáradnak és elrothadnak.

VÉDEKEZÉS

Növényházban rovarölő szerek mellett biológiai védekezés is lehetséges hasznos rovarokkal.

Vertimec: 0,05%-os oldat, növényházban maximum 2x

Actara: 0,2%-os oldat (200 g/100 l). Dísnövényeken nyugati virágotripsz ellen kék fogólapos rajzásmegfigyelés és virágvizsgálat alapján, az imágók betelepülésétől (észlelésétől) kezdődően kell védekezni. A kezeléseket a betelepülés ütemének megfelelően 5-7 naponta célszerű megismételni. A permetléhez nedvesítő szer hozzáadása ajánlott. A kezelés előtt fitotoxicitási próba végzése szükséges.